

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра садово-паркового та лісового господарства

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

**Основи плідівництва
(вибірковий)**

Реалізується в межах освітньої програми

САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО

спеціальність: 206 "Садово-паркове господарство"
(шифр, назва)

на першому рівні вищої освіти (бакалаврський)

Розробник:

Горбась С.М., кан. с.-г. н., доцент

Розглянуто та схвалено на затвердженні кафедри садово-паркового та лісового господарства	протокол від <u>3.06.2025</u> р. № <u>14</u>	
	Завідувач кафедри _____ (підпис)	Мельник Т. І. (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____
(підпис)

Мельник А. В.
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма _____ Бакуменко О.М.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана _____ (додається)
(підпис) (ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____ (_____)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2025 р.

© СНАУ, 2025 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
			Мельник Т. І.	Мельник А.В.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Основи плідівництва					
2.	Факультет/кафедра	Агротехнологій та природокористування/ садово-паркового та лісового господарства					
3.	Статус ОК	Вибірковий					
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Садово-паркове господарство перший (бакалаврський) ступінь вищої освіти), 206 " Садово-паркове господарство "					
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)						
6.	Рівень НРК	перший (бакалаврський) ступінь вищої освіти), НРК – 6 рівень					
7.	Семестр та тривалість вивчення	5 семестр, 1-15 тижнів					
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС 150 годин					
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл 150	Контактна робота (заняття)				Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Денна	Заоч.
		Денна	Заоч.	Денна	Заоч.		
		30		30		90	
10.	Мова навчання	Українська					
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Горбась Сергій Миколайович доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства					
11.1	Контактна інформація	Доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства кабінет 24с ел. адреса: SergejusG@ukr.net Профайл викладача - https://agro.snau.edu.ua/kafedri/kafedra-sadovo-parkovogo-ta-lisovogo-gospodarstva/sklad-kafedri/gorbas-sergij-mikolajovich/ Консультації: очна - щовівторка 13⁰⁰-14⁰⁰; онлайн через Zoom, Viber - щосереда з 16.00 до 17.00					
12.	Загальний опис освітнього компонента	Основи плідівництва є фундаментальною дисципліною освітньо-професійної програми зі спеціальності 206 «Садово-паркове господарство». Програма навчальної дисципліни складається з двох змістовних модулів, у яких розглядається значення та					

		історія розвитку плідівництва, його народногосподарське значення, сучасний стан і перспективи в Україні. Вивчаються основні плодові культури, їх систематика, біологічні особливості та сортові різновидності. Значна увага приділяється особливостям розмноження плодових культур, технології вирощування насаджень різних типів і конструкцій, закладанню садів, підбору сортів та схемам посадки. Розглядаються теоретичні основи формування та обрізування дерев, системи утримання ґрунту в садах, а також питання захисту насаджень від шкідників і хвороб. Завершальним етапом є вивчення процесів збирання, зберігання та товарної обробки плодів, а також сучасних тенденцій інтенсивного й екологічного плідівництва.
13.	Мета освітнього компонента	Вивчення навчальної дисципліни «Основи плідівництва» забезпечує формування теоретичних знань та практичних навичок із закладання, вирощування та догляду за плодовими насадженнями. У процесі навчання студенти опановують біологічні особливості основних плодових культур, їх сортове різноманіття, методи розмноження, технологію вирощування садів різних типів, прийоми формування та обрізування дерев, основи захисту насаджень від шкідників і хвороб, а також правила збирання, зберігання та товарної обробки плодів. У результаті опанування дисципліни студент повинен знати основи біології та технології вирощування плодових культур, особливості сортів і методи їх розмноження, правила закладання та формування садів. Повинен уміти підбирати сорти для насаджень, здійснювати обрізування та догляд за деревами, організовувати заходи захисту й зберігання плодів.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. 2. Проводити літературний пошук українською та іноземною мовою і аналізувати отриману інформацію. 3. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства. 4. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів. 5. Виконувати чітко та ясно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших. 6. Організовувати результативні та безпечні умови праці.

15.	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни «Основи плідівництва» передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; обов'язкове посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень чи даних інших авторів; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, практичної) діяльності. Порушеннями академічної доброчесності при вивченні дисципліни вважаються: академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, привласнення результатів чужої роботи), використання заборонених допоміжних матеріалів або електронних пристроїв під час поточного та підсумкового контролю знань. Академічна відповідальність здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності передбачає: • за академічний плагіат – оцінку «0» та повторне виконання завдання; • за академічне шахрайство – анулювання отриманих балів, повторне проходження оцінювання чи повторне виконання несамостійно виконаної роботи.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД
	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 12	ПРН 9	
ДРН 1. Використовувати у сфері садівництва знання щодо основ біології, систематики та виробничо-біологічного групування основних плодових культур.	+				Поточне експрес-опитування; тестовий контроль (поточний і підсумковий). Невеликі тести (до 5 хв.). Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми. Письмовий іспит.
ДРН 2. Підбирати та аналізувати підручники, посібники, довідники, наукову літературу та інші інформаційні джерела для систематизації даних, необхідних щодо складання технологічних систем вирощування, догляду та захисту плодових культур.		+			Доповідь з презентацією, підсумковий екзамен. Невеликі тести (до 5 хв.). Співпраця здобувачів у групі та здатність працювати зосереджено. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Захист практичних робіт. Аналіз фахових текстів чи даних. Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми. Усні презентації, самооцінювання та взаємооцінювання. Оволодіння навичками і вміннями при спостереженні.
ДРН 3. Знати можливі шляхи управління процесами росту та розвитку плодових культур.			+		Поточне експрес-опитування. Невеликі тести (до 5 хв.). Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми. Письмовий іспит.
ДРН 4. Ефективно планувати організацію виробничих процесів із закладання, вирощування та догляду за плодовими насадженнями.				+	Тест множинного вибору та індивідуальне завдання. Презентація, доповідь. Письмовий екзамен. Невеликі тести (до 5 хв.). Співпраця здобувачів у групі та здатність працювати зосереджено. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Індивідуальні бесіди про результати виконаних завдань. Обговорення обраних шляхів розв'язання проблеми, самооцінювання та взаємооцінювання. Оволодіння навичками і вміннями при спостереженні. Спостереження за здобувачами у процесі виконання завдань.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Модуль 1. Біологічні основи плідівництва											
Тема 1. Плідівництво, як наука та галузь сільськогосподарського виробництва.	6	2		2		2						
Тема 2. Ботанічний склад і групування плодових рослин.	6	2		2		2						
Тема 3. Закономірності росту і розвитку плодових рослин.	6	2		2		2						
Тема 4. Екологічні фактори в життєдіяльності плодових рослин.	6	2		2		2						
Тема 5. Морфологічна будова плодових та ягідних рослин.	6	2		2		2						
Тема 6. Біологічні чинники плодоношення плодових рослин.	6	2		2		2						
Тема 7. Ознайомлення з будовою бруньок, листків, стебла	6	2		2		2						
Тема 8. Розгляд генеративних плодоносних утворень.	6	2		2		2						
Тема 9. Ознайомлення з кореневою системою плодових і ягідних рослин, її будовою і	6	2		2		2						

функціями.												
Тема 10. Вивчення вікових періодів плодових культур.	6	2		2		2						
МОДУЛЬ 1	60	20		20		20						
	МОДУЛЬ 2. РОЗМНОЖЕННЯ ПЛОДОВО-ЯГІДНИХ РОСЛИН ТА ВИРОЩУВАННЯ САДЖАНЦІВ											
Тема 11. Біологічні основи розмноження плодових і ягідних рослин..	6	2				4						
Тема 12. Підщепи плодових культур.	6	2				4						
Тема 13. Організація плодових розсадників.	6	2				4						

Тема 14. Технологія вирощування саджанців плодових культур.	6	2				4						
Тема 15. Розгляд способів вегетативного розмноження плодових культур	6	2				4						
Тема 16. Вивчення технології вирощування насіннєвих і вегетативних(клонових) підщеп.	6			2		4						
Тема 17. Ознайомлення із способами щеплення та окулірування.	6			2		4						
МОДУЛЬ 2	42	10		4		28						
Тема 18. Закладання ягідників.	6			2		4						
Тема 19. Удобрення плодоносних садів та ягідників.	6			2		4						
Тема 20. Проектування, організація території та закладання саду.	6			2		4						
Тема 21. Садіння саду та післясадивний догляд за ним.	6					6						
Тема 22. Збирання і товарна обробка врожаю.	6					6						
Тема 23. Ознайомлення із особливостями закладанням та формування крон плодових культур.	6					6						

Тема 24. Вивчення принципів обрізування крон плодоносних дерев та кущів ягідних культур	6					6						
Тема 25. Ознайомлення і засвоєння допоміжних способів формування крони плодових культур.	6					6						
Усього годин	150	30		30		90						

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. *Словесні*: розповідь, лекція, робота з книгою (конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів тощо).

1.2. *Практичні*: практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. *Аналітичний*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. *Проблемний* (проблемно-інформаційний)

4. **Активні методи навчання** - використання технічних засобів навчання, мозкова атака, рішення кросвордів, екскурсії, заняття на виробництві, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій).

5. **Інтерактивні технології навчання** - використання мультимедійних технологій.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

При оцінюванні за освітнім компонентом використовується безперервне оцінювання – це поєднання сумативного та інформативного оцінювання. Безперервне оцінювання застосовується з метою встановлення зворотного зв'язку зі студентом та сумативного оцінювання з фіксуванням оцінок. Обов'язковою умовою є, щоб метод оцінювання дозволяв перевірити досягнуті чи ні встановлені результати навчання.. для цього використовується декілька методів одночасно.

5.1. Сумативне оцінювання

Сумативне оцінювання – підбиває підсумки навчальної діяльності у певний момент часу, зазвичай у кінці модулів (модуля 1, модуля 2), СРС, атестація та іспит. Сумативне оцінювання можна описати, як оцінювання по закінченні курсу, яке дозволяє визначити рівень досягнень студента, що підсумовує певний етап навчання.

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (зазначити номер тижня, на якому буде проведено оцінювання)
1.	Тести множинного вибору на відповідність (Модуль 1. Біологічні основи плідівництва: Теми 1-10).	30 балів/30%	До 5 тижня
2.	Тести множинного вибору на відповідність (Модуль 2. Розмноження плодово-ягідних рослин та вирощування саджанців : Теми 11-25)	40 балів/40%	До 15 тижня
3.	Тести множинного вибору на відповідність (Самостійна робота)		15 тиждень
4.	Іспит (білети (три питання) або (тести + теоретичне питання (письмово))	30 балів / 30%	Екзаменаційний тиждень

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Контролюючий тест (питання з множинним вибором (Модуль 1. Біологічні основи плідівництва: Теми 1-10).	<5 балів	5-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Менше 6 вірних відповідей на питання тесту	6-7 вірних відповідей на питання тесту	8 вірних відповідей на питання тесту	9-10 вірних відповідей на питання тесту
Контролюючий тест (питання з множинним вибором відповідність (Модуль 2. Розмноження плодово-ягідних рослин та вирощування саджанців : Теми 11-25)	<18 балів	18-23 балів	24-27 балів	28-30 балів
	Менше 6 вірних відповідей на питання тесту	6-7 вірних відповідей на питання тесту	8 вірних відповідей на питання тесту	9-10 вірних відповідей на питання тесту
Іспит	<18 балів	18-21 балів	22-26 балів	27-30 балів
	<60% правильних відповідей Відсутність розуміння конкретних предметних теорій, парадигм, концепцій та принципів	60-74% правильних відповідей Деяке розуміння конкретних предметних теорій, парадигм, концепцій та принципів Відтворювати знання на основі безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК	75-89% правильних відповідей Розуміння специфічних теорій, парадигм, концепцій та принципів, а також розуміння більш спеціалізованих областей Відтворювати знання, безпосередньо	90-100% правильних відповідей. Глибоке розуміння специфічних теорій, парадигм, концепцій та принципів, а також глибоке розуміння більш спеціалізованих областей Відтворювати знання, отримані

			о викладеного матеріалу в межах ОК із деякими доказами більш широкого дослідження	поза межами безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК. Вміння шукати, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та критично оцінювати інформацію
--	--	--	---	---

5.2. Формативне оцінювання:

Формативне оцінювання є джерелом інформації про успішність засвоєння результатів навчання як для викладачів, так і для самого здобувача. Формативне оцінювання, як правило, проводиться в ході вивчення ОК. Результати виконання здобувачами оціночних завдань допомагають викладачу при прийнятті рішень щодо характеру подальшого навчання.

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Письмове опитування після вивчення тем зі зворотнім зв'язком від викладача	15 хв. в кінці заняття при завершенні вивчення теми
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над ситуаційними задачами протягом занять	наступне заняття після вивчення нової теми
3.	Підсумковий тестовий контроль зі зворотнім зв'язком від викладача	в кінці кожного вивченого модуля
4.	Невеликі тести (до 5 хв)	щотижнево, наприкінці практичного заняття
5.	Захист практичних робіт	щотижнево, упродовж семестру
6.	Обговорення обраних шляхів розв'язання обраної проблеми.	щотижнево, упродовж семестру
7.	Спостереження за здобувачем у процесі виконання завдання.	щотижнево, упродовж семестру
8.	Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань	щотижнево, упродовж семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Kherson). Практикум з плодівництва / [заклад Херсон], [рік не зазначено]. — [формат DOCX/PDF].
2. Гулько Б. І. Плодівництво : практикум для виконання практичних робіт студентами... / Б. І. Гулько. — Дубляни, 2020. — 98 с
3. Державний ПДАУ Робоча програма навчальної дисципліни “Плодівництво” / розробник: Ю. Барат. — Полтава, 2024.
4. Каблучко Г. А. Плодівництво / Г. А. Каблучко. — Київ, 1990.
5. Каблучко Г. О., Галоненко Б. К., Сніжко В. П., Негода В. І. Плодівництво : навч. посіб. із садівництва / Г. О. Каблучко, Б. К. Галоненко, В. П. Сніжко, В. І. Негода. — [Місце видання не зазначене] : [видавець не зазначено], [рік не зазначено]. — [кількість с. не зазначено]

6. Козлова О. П. Практикум з плодівництва : метод. вказівки до виконання практичних робіт. — Кропивницький : Центрально-Український НАУ, 2017. — 45 с.
7. Кухлян В. Плодівництво : [методичні вказівки / навчальний посібник] / В. Кухлян. — [Кропивницький] : ЦНТУ, 2017. — 45 с.
8. Львівський НАУ. Плодівництво : навчальна дисципліна (робоча програма). — [Львів] : Львівський національний аграрний університет, 2020.
9. Цирта В. С., Заморський В. В. Плодівництво : навч. посіб. / В. С. Цирта, В. В. Заморський. — Умань : Сочінський М. М., 2018. — 389 с

6.2. Методичне забезпечення

1. Тімонов І. В., Юрченко А. І. *Плодівництво: методичні вказівки для проведення практичних занять...* / І. В. Тімонов, А. І. Юрченко. — Біла Церква: БНАУ, 2010. — 30 с. [Електронний ресурс] — Режим доступу: Доступ з репозитарію Білоцерківського НАУ rep.btsau.edu.ua
2. Бондар І. М., Тимошенко О. П., Круподеря Ю. О., Чмель О. П. *Плодівництво: методичні вказівки до виконання практичних занять...* / І. М. Бондар та ін. — Чернігів: ЧНТУ, 2020. — 48 с. [Електронний ресурс] — Режим доступу: Доступ з репозитарію Чернігівського політехнічного університету ir.stu.cn.ua
3. Мороз О. С., Солодка Т. М. *Методичні вказівки до виконання практичних та самостійних робіт... Частина 1* / О. С. Мороз, Т. М. Солодка. — [Н.Н.]: НУВГП, 2023. [Формат PDF, 2 МБ] [Електронний ресурс] — Режим доступу: Digital Repository НУВГП ep3.nuwm.edu.ua
4. Корнічева Г. І. *Плодівництво: методичні вказівки до виконання лабораторних робіт...* / Г. І. Корнічева ; за ред. М-ва освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. — Кропивницький: ЦНТУ, 2017. — 45 с. [Електронний ресурс] — Режим доступу: dSpace КНТУ

6.3. Додаткові джерела

1. Корнічева Г. І. *Плодівництво : метод. вказ. до виконання лаб. робіт студентами спеціальності 090101 – Агрономія* [Електронний ресурс] / уклад.: Г. І. Корнічева ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. заг. землеробства. — Кропивницький : ЦНТУ, 2017. — 45 с. — Режим доступу: PDF, <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/8091> dspace.kntu.kr.ua
2. Тарасов В. М. (ред.) *Практикум по плодоводству* [Електронний ресурс : DJVU] / ред.: В. М. Тарасов. — 1981. — DJVU, <http://libarch.nmu.org.ua/handle/GenofondUA/69534> libarch.nmu.org.ua
3. Куян В. Г. *Плодівництво* [Електронний ресурс : PDF] / В. Г. Куян. — 1998. — PDF, ~11,6 МБ, <https://lib.in.ua/167630-posibnyk-plodivnycztvo/> Lib – безкоштовна бібліотекаЧтиво

6.3 Програмне забезпечення

Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання (Moodle), Інтернет-опитування (Kahoot, LarningApp), Zoom, тощо